

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdu a soudců JUDr. Lukáše Hloucha a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **Madestan Real Estate s.r.o. v likvidaci** (dříve MATRAGI DESIGN s.r.o.), IČO 248 37 423, sídlem Nerudova 243/27, Malá Strana 118 00 Praha 1, zastoupená Mgr. Jiřím Kokešem, advokátem, sídlem Advokátní kancelář KŠ Legal s.r.o., nám. T. G. Masaryka 153, Příbram, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2, 110 00 Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2020, č. j. 10 A 123/2017-47,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2020, č. j. 10 A 123/2017-47, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 22. 6. 2017, č. j. MHMP 958361/2017, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** uhradit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 24 456 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce Mgr. Jiřího Kokeše, advokáta, sídlem Advokátní kancelář KŠ Legal s.r.o., nám. T. G. Masaryka 153, Příbram.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 30. 11. 2020, č. j. 10 A 123/2017-47 (dále jen „napadený rozsudek“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 6. 2017, č. j. MHMP 958361/2017 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto o odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 6 ze dne 12. 8. 2015, č. j. MCP6 66612/2015, spis zn. SZ

MCP6/067096/2013/OV/Jed (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), o uložení pokuty za spáchání dvou správních deliktů na úseku stavebního řádu.

[2] Konkrétně žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím o tom, že k odvolání žalobkyně (dále jen „stěžovatelky“) se mění prvostupňové rozhodnutí tak, že jednak ve výroku o uložení pokuty se ve větě o uložení pokuty za spáchání předmětných deliktů vkládá sousloví „*ustanovení § 180 odst. 3 písm. c) stavebního zákona*“, a jednak pokuta uložená prvostupňovým rozhodnutím ve výši 150 000 Kč se snižuje na pokutu ve výši 100 000 Kč. Ve zbytku bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno. Žalovaný ve věci rozhodoval již podruhé, neboť prvotní prvostupňové rozhodnutí stavebního úřadu bylo k odvolání stěžovatelky zrušeno rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 1. 2015, č. j. MHMP 1800712/2014.

[3] Prvostupňovým rozhodnutím byla stěžovatelce uložena pokuta za spáchání dvou správních deliktů dle ustanovení § 180 odst. 2 písm. a), g) zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona, ve znění účinném do dne 30. 6. 2017. Deliktní jednání stěžovatelky podle stavebního úřadu spočívalo v tom, že stěžovatelka jednak „*1. jako stavebník prováděla změnu stavby domu č. p. X, P. V. X, P. X, v rozporu se stavebním povolením č. j. MCP6 001078/2013 ze dne 4. 2. 2013, spis. zn. SZ MCP6 026790/2012/OV/Mai, přičemž tento rozpor byl spatřován v tom, že nebyla provedena v souladu se stavebním povolením a postupem stanoveným statikem zabezpečujícím ztužující konstrukce, v důsledku čehož došlo k destrukci části zachovaných stavebních konstrukcí původního rodinného domu č. p. X v k. ú. S., a poté byly bez projednání se stavebním úřadem odstraněny další konstrukce, a to tak, že již při místním šetření dne 29. 8. 2013 nebyla zachována půdorysná stopa zdiva původní stavby, čímž došlo k zániku původní stavby (na staveništi bylo zachováno pouze torzo východní stěny do úrovně 1,5m)*“, a jednak „*2. v rozporu s § 108 prováděla novostavbu rodinného domu na pozemku č. parc. XA, XB, XC v k. ú. S. bez stavebního povolení nebo veřejnoprávní smlouvy anebo oznámeného certifikátu autorizovaného inspektora. Dne 29. 8. 2013 bylo totiž při kontrolní prohlídce stavebním úřadem zjištěno, že původní stavba rodinného domu zanikla, na místě je provedena základová jáma a částečně v severní části výkopu bylo provedeny nové konstrukce do výše cca 0,30 m nad stávající terén.*“ Podle stavebního úřadu byly oba stavební delikty spáchány od května 2013 do začátku září 2013.

[4] V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný vycházel z následujících zjištění. Především zdůraznil, že stavba byla od počátku prováděna v rozporu se stavebním povolením, což je patrné zejm. z odborného posudku č. 2 Ing. Š. ze srpna 2013. Podstatné části předmětné stavby byly již před pádem stromu (vzrostlé jedle rostoucí v blízkosti předmětné stavby) dne 5. 8. 2013 odstraněny. Podle původního statického posouzení projektu zpracovaného v srpnu 2012 měly být všechny čtyři obvodové stěny objektu zachovány. Naproti tomu ze spisové dokumentace plyne, že ještě před pádem stromu již byly zachovány pouze dvě obvodové stěny. Z toho žalovaný taktéž dovodil, že již v této fázi rozestavěnosti přestala původní stavba existovat.

[5] Žalovaný dále potvrdil závěry stavebního úřadu, že stěžovatelka je odpovědná za spáchání předmětných stavebních deliktů, neboť byla v pozici stavebníka ve smyslu § 2 odst. 2 písm. c) stavebního zákona. Dále žalovaný vyhodnotil podmínky pro aplikaci ustanovení § 182 odst. 1 stavebního zákona (liberačního důvodu) a shledal, že stavebník nemůže soukromoprávní smlouvou přenést veškerou odpovědnost za provádění stavby na technický dozor. Dle stavebního deníku se do 22. 5. 2013 technický dozor účastnil

pokračování

kontrolních dnů, přičemž jednatele stěžovatelky se účastnili kontrol ve dnech 8. 6. 2013 a 7. 8. 2013. Žalovaný v tomto ohledu uzavřel, že od počátku stavby až do 10. 6. 2013 stěžovatelka vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, v dalším období již nikoliv (nezajistila nový technický dozor, ani jinak neprováděla kontrolu stavby).

[6] Žalobu proti napadenému rozhodnutí zamítl městský soud napadeným rozsudkem. V odůvodnění uvedl, že se ztotožňuje se závěrem žalovaného, že dispoziční řešení stavby pak nebylo patrné. Právě na základě nesouladu těchto dvou podkladů, respektive rozdílu mezi tím, jak měla být stavba realizována, a skutečným stavem, dospěl žalovaný k závěru, že stavba byla od počátku prováděna v rozporu se stavebním povolením. Dále městský soud neshledal důvodnou námitku stěžovatelky, podle které by k závěru o zániku stavby jako takové bylo možno dospět pouze za předpokladu, že by došlo ke kompletní destrukci obvodových zdí nadzemního podlaží. Při posouzení této námitky soud vyšel z rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31. 7. 2013, sp. zn. 29 Cdo 479/2012, na který poukazovala stěžovatelka. Městský soud dále poukázal i na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 7. 2008, sp. zn. 22 Cdo 1506/2008, a dovodil, že z obou citovaných rozsudků ve vzájemné souvislosti plyne, že posouzení otázky zániku stavby, je závislé na dvou podmínkách, a to, zda vůbec a do jaké míry došlo k zachování obvodových zdí pod úroveň stropu nad prvním podlaží, a dále, zda vůbec a do jaké míry bylo zachováno dispoziční řešení prvního nadzemního podlaží. V projednávaném případě stěžovatelka nikterak nerozporovala zjištění žalovaného, podle kterého před pádem stromu byly zachovány pouze dvě původní obvodové stěny, a to jižní a východní, přičemž dispozice prvního nadzemního podlaží nebyla patrná. Vzhledem ke skutečnosti, že před pádem stromu z obvodových zdí byly zachovány pouze dvě a dispoziční řešení stavby nebylo již patrné, je nutno konstatovat, že původní stavba byla v převážné části zbourána. Za tohoto stavu věci dle názoru soudu došlo k zániku původní stavby. Pouhá existence dvou obvodových stěn bez zachování dispozičního řešení prvního nadzemního podlaží není k existenci stavby dostačující.

[7] Městský soud dále neshledal jako důvodné námitky, podle kterých o demolici domu rozhodl zhotovitel díla v rozporu se smlouvou o dílo, a dále, že se stěžovatelka spoléhala na odbornou způsobilost stavební společnosti a že ji stavební společnost neinformovala. V projednávaném případě byla stěžovatelce uložena veřejnoprávní povinnost realizovat stavbu v souladu s vydaným stavebním povolením. Výlučně stěžovatelka tak byla povinna dodržet povinnosti, které jí byly uloženy stavebním povolením. Nedostála-li stěžovatelka této povinnosti, nemůže se své odpovědnosti za spáchané správní delikty zprostit tím, že to byla stavební společnost, která rozhodla o demolici stavby, nebo že nebyla stavební společností informována. Rovněž tvrzení, že stěžovatelka bezodkladně požádala o dodatečné stavební povolení, nebylo podle městského soudu relevantní. Tato skutečnost nemohla stěžovatelku zbavit odpovědnosti za spáchané správní delikty a se spáchaným správním deliktem nijak nesouvisí, neboť se vztahuje výlučně k jednání stěžovatelky, které následovalo až po spáchání správního deliktu a kterým se stěžovatelka snažila napravit následky svého předchozího jednání. Městský soud vyhodnotil jako nedůvodnou i námitku, že stěžovatelka měla zajištěný technický dozor. Pokud však žalovaný dovodil, že v době od 11. 6. 2013 do 8. 8. 2013 stěžovatelka technický dozor neměla, nemůže tato úspěšně tvrdit, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[8] V kasační stížnosti proti napadenému rozsudku stěžovatelka uvedla následující stížní body ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Předně brojila proti závěru městského soudu, že již před pádem stromu došlo k zániku původní stavby. Pro závěr o zániku původní stavby podle městského soudu postačí, pokud nejsou zachovány obvodové zdi pod úroveň prvního stropu nad prvním podlažím a není zachováno dispoziční řešení prvního nadzemního podlaží. Podle stěžovatelky ani při částečném zbourání obvodových zdí nelze bez dalšího uzavřít, že došlo k zániku původní stavby, neboť k tomu by bylo třeba destrukce obvodových zdí prvního nadzemního podlaží, k čemuž prokazatelně nedošlo. Závěr o zániku stavby je podle názoru stěžovatelky nesprávný a v rozporu s judikaturou Nejvyššího soudu citovanou v napadeném rozsudku (rozsudky sp. zn. 22 Cdo 1506/2008 a sp. zn. 29 Cdo 479/2012).

[9] Ve druhém stížním bodě stěžovatelka uvedla, že nebylo správně posouzeno naplnění podmínek ustanovení § 182 odst. 1 stavebního zákona (tzn. podmínky pro uplatnění liberace). Stěžovatelka zastává názor, že porušení povinností zhotovitele může představovat naplnění liberačního důvodu. Bylo prokázáno, že stěžovatelka vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila, a to zejména sjednáním smlouvy o dílo, zajištěním technického dozoru investora, kontrolami jednatelů v době jejich přítomnosti v České republice, atd. Stěžovatelka má za to, že je to právě zhotovitel, který nese odpovědnost za porušení stavebních předpisů. Zopakovala svou žalobní námitku, že nebyla zhotovitelem informována o havarijním stavu stavby.

[10] Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhla, aby byl napadený rozsudek zrušen a věc byla vrácena městskému soudu k dalšímu řízení.

[11] Ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 26. 1. 2021 žalovaný uvedl, že na předmětné stavbě bylo prokázáno zachování pouze dvou obvodových stěn a bylo tak možno konstatovat, že původní stavba již v této fázi rozestavěnosti v podstatě přestala existovat, neboť nadzemní stavba zaniká a přestává být věcí ve smyslu práva tehdy, není-li již patrné dispoziční řešení prvního nadzemního podlaží. Pro posouzení zániku původní stavby je v těchto případech významné to, co bylo odstraněno, nikoliv to, co bylo nově zbudováno. Žalovaný zopakoval své závěry z napadeného rozhodnutí. Ohledně druhého stížního bodu žalovaný odkázal na rozdíl mezi stavebníkem a technickým dozorem investora (objednatele). Stěžovatelka se nemůže zbavit odpovědnosti plynoucí ze stavebního zákona tím, že namítá neinformovanost a špatnou komunikaci ze strany technického dozoru či stavebního podnikatele. Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí městského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí městského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

pokračování

[13] Nejvyšší správní soud dále přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[14] Stěžovatelka vytýká městskému soudu nezákonnost napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], kterou spatřuje ve dvou rovinách: jednak v posouzení otázky přičitatelnosti odpovědnosti za porušení stavebního zákona stěžovatelce, kde stěžovatelka poukazuje na naplnění podmínek liberace ve smyslu § 182 stavebního zákona, a jednak v posouzení otázky zániku stavby, na jejíž rekonstrukci a přístavbu stěžovatelka měla stavební povolení, jehož existence a rozsah však není mezi účastníky spornou skutečností.

[15] Nejvyšší správní soud předně považuje za nutné shrnout právní úpravu aplikovanou na posuzovanou věc. Podle ustanovení § 180 odst. 2 písm. a) stavebního zákona ve znění platném a účinném v době spáchání deliktního jednání stěžovatelky platilo, že „[p]rávnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako stavebník dopustí správního deliktu tím, že a) v rozporu s § 104 provede stavbu nebo její změnu, terénní úpravy nebo udržovací práce bez souhlasu stavebního úřadu“. Podle ustanovení § 180 odst. 2 písm. g) stavebního zákona platilo, že „[p]rávnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako stavebník dopustí správního deliktu tím, že provede stavbu nebo její změnu v rozporu se stavebním povolením nebo veřejnoprávní smlouvou, oznámeným certifikátem autorizovaného inspektora, opakovaným stavebním povolením anebo s dodatečným povolením stavby.“ Podle ustanovení § 180 odst. 6 stavebního zákona za spáchání stavebního deliktu podle písm. a) hrozilo uložení pokuty až 200 000 Kč, zatímco podle písm. g) až 500 000 Kč, tudíž v posuzované věci byla v souladu se zásadou absorpce aplikována vyšší horní hranice rozmezí pokuty. Obě aplikované skutkové podstaty pracují s tzv. speciálním subjektem, postihují tedy výlučně jednání stavebníka, a nikoliv jiných osob při stavební činnosti. Podle § 104 stavebního zákona v rozhodném znění platilo, že ohlášení stavebnímu úřadu vyžadují tam vyjmenované stavby a stavební práce.

[16] Stěžovatelka tedy byla potrestána za spáchání dvou správních deliktů, které stavební úřad spatřoval v její stavební činnosti. Nejvyšší správní soud uvádí, že zcela jednoznačně nedůvodné jsou námitky stěžovatelky, které míří k tvrzené nezákonnosti té části napadeného rozsudku, která se zabývá naplněním skutkové podstaty § 180 odst. 2 písm. g) stavebního zákona. Jak zcela správně usoudili žalovaný i městský soud (a z hlediska skutkového to nepopírá ani stěžovatelka), její stavební činnost spočívající v plánované opravě a přístavbě rodinného domu na adrese P. V. X, č. p. X, P. X se v průběhu realizace stavebních prací dostala do rozporu s uděleným stavebním povolením. Ze správního spisu jednoznačně plyne, že sám zhotovitel požadoval provedení posouzení rozestavěné stavby, načež byl konstatován havarijní stav objektu, kdy skutečný stav založení objektu (jižní stěna) byl v nesouladu s předpoklady projektové dokumentace. Bylo zjištěno, že stav základové spáry je anomální a nebylo možno jej předpokládat při zpracování projektové dokumentace, a proto byla navržena varianta demolice stávajících obvodových stěn (viz k tomu Odborný posudek Ing. Š. ze společnosti Unites, s. r. o. ze dne 29. 5. 2013 včetně fotodokumentace). Jediným správným postupem stavebníka – tedy stěžovatelky – v této situaci bylo požádat o změnu stavebního povolení, což ovšem neučinila.

[17] Jak dále dokládá stavební deník, zhotovitel pokračoval v období května a června 2013 místo v přístavbě rodinného domu v rozebírání obvodových zdí a stropu prvního

nadzemního podlaží objektu. Nejvyšší správní soud uzavírá, že zcela mimo jakoukoliv pochybnost stěžovatelka jednala v rozporu se stavebním povolením, pokud stavbu rodinného domu počala rozebírat (tedy bourat), ačkoliv podle stavebního povolení předmětné části stavby měly být zachovány pro povolenou přístavbu. Na tom nic nemění, že i ze správního spisu vyplývá, že ji k tomu vedly racionální důvody spočívající ve zjištěních týkajících se podloží stavby a jejího skutečného stavu. Následný pád stromu (vzrostlé jedle) rostoucího v blízkosti stavby už skutečně neměl na spáchání tohoto správního deliktu žádný vliv a ani v kauzálním nexu deliktního jednání stěžovatelky ve vztahu ke vzniku protiprávního stavu nehrál žádnou roli. Z hlediska faktického však samozřejmě tato událost jen potvrdila praktickou nezbytnost změny projektu stavebních prací a změnu zaměření prováděných stavebních prací.

[18] Jak zcela správně uzavřel žalovaný i městský soud, stěžovatelka byla v postavení stavebníka [§ 2 odst. 2 písm. c) stavebního zákona v rozhodném znění], jemuž svědčí stavební povolení a který je za jeho dodržení ze zákona odpovědný (srov. kupř. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2016, čj. 6 As 196/2015-33). Této veřejnoprávní povinnosti se nelze zprostit uzavřením smlouvy o dílo, jak se snažila stěžovatelka tvrdit, a to i kdyby ve smlouvě takový závazek byl. Skutečnost, že se zhotovitel v předmětné smlouvě o dílo ze dne 3. 5. 2013 zavázal „*dodržovat veškeré zákony a jejich prováděcí předpisy, které se týkají jeho činnosti*“ (bod 9.3 smlouvy), nepředstavuje právní titul k přenesení veřejnoprávní odpovědnosti stavebníka na zhotovitele. Jak navíc žalovaný správně v napadeném rozhodnutí uvedl, zhotovitel si nese svou vlastní odpovědnost za realizaci stavby v souladu se zákonem. Povinností stavebníka je však průběh stavebních prací kontrolovat, ať již prostřednictvím technického pracovníka objednatele (investora), nebo osobně. Nelze se tedy zprostit odpovědnosti stavebníka tvrzením, že zhotovitel stavebníka o průběhu stavebních prací neinformoval. To je problém plnění jejich soukromoprávního závazku ze smlouvy o dílo, nikoliv však plnění veřejnoprávních povinností stavebníka ke státu reprezentovaného stavebním úřadem. I v tomto rozsahu jsou závěry žalovaného i městského soudu zcela korektní. Ze svého deliktního jednání se stěžovatelka za prokázaných okolností zcela liberovat nemohla, což žalovaný i městský soud správně dovodili.

[19] Nejvyšší správní soud se však neztotožnil se závěry městského soudu týkajícími se odpovědnosti stěžovatelky za spáchání správního deliktu podle ustanovení § 180 odst. 2 písm. a) stavebního zákona v rozhodném znění. Jak plyne ze skutkové věty prvostupňového rozhodnutí obsahující popis skutku, jímž se stěžovatelka měla dopustit tohoto správního deliktu, a již žalovaný v napadeném rozhodnutí nijak nezměnil, správní orgány považovaly za klíčové, že mělo dojít činností stěžovatelky k faktickému i právnímu zániku samotné stavby, přičemž jeho další činnost na staveništi již kvalifikovaly jako provádění „novostavby“ rodinného domu. Tuto situaci pak kvalifikovaly jako provádění „nové stavby“ bez stavebního povolení, ohlášení či oznámení certifikátu autorizovaného inspektora. Své skutkové závěry správní orgány opřely o zjištění, že původní stavba rodinného domu zanikla, na místě byla provedena základová jáma a částečně v severní části výkopu byly provedeny nové konstrukce do výše cca 0,30 m nad stávající terén.

[20] Nejvyšší správní soud uvádí, že správní orgány i městský soud se dopustily pochybení, pokud podřadily jednání stěžovatelky souběžně pod dvě skutkové podstaty, které se ovšem svým účelem liší. Skutková podstata stavebního deliktu dle § 180 odst. 2

pokračování

písm. a) stavebního zákona slouží k postihování stavebníka, který provádí stavební činnost zcela bez příslušného veřejnoprávního povolení (lhostejno, v jaké formě jej měl či mohl získat). Objektem této skutkové podstaty, která za účinnosti rozhodné právní úpravy byla v podstatě obdobou přestupku fyzické osoby dle ustanovení § 178 odst. 2 písm. a) stavebního zákona, je chránit společnost před svévolným jednáním vlastníků pozemků, spočívajícím v umísťování záměrů v podobě staveb nebo zařízení, jejich změn, změn vlivu jejich užívání na území nebo změn využití území na jejich pozemcích bez příslušného veřejnoprávního oprávnění, resp. bez „povolení“ v těch případech, kde je takového povolení třeba. Jde tedy ve zkratce o takové stavby, které jsou veřejnoprávně nepovolené (tzv. veřejnoprávní „černá“ stavba).

[21] Již z tohoto výkladu je zcela patrné, v čem spočívá nesprávný výklad správních orgánů i městského soudu. Stěžovatelka ke svému projektu získala stavební povolení a také podle něho začala stavět, avšak v určité fázi stavebních prací došlo k obratu a další stavební činnost již byla neoprávněná. Pokud při této stavební činnosti došlo i k pracím, které lze chápat jako práce „na novostavbě“, nicméně za využití původní stavby (základové desky i části obvodové konstrukce), nelze to pojímat ve smyslu uvedené skutkové podstaty jako „černou stavbu“ budovanou zcela bez stavebního povolení, ale pouze jako udržování útoku na zájem chráněný skutkovou podstatou § 180 odst. 2 písm. g) stavebního zákona, tedy provádění stavby v rozporu se stavebním povolením. Protiprávní stav založený bouráním obvodových zdí, rozebíráním stavby rodinného domu tedy i nadále činností stěžovatelky pokračoval tím, že začaly vznikat další nepovolené části stavební konstrukce.

[22] V předmětné věci je tedy třeba uzavřít, že bez ohledu na samotný - dosti skutkově i právně sporný - závěr o „zániku“ původní stavby, pro nějž žalovaný i městský soud použili výklad judikatury Nejvyššího soudu týkající se stavby jako věci v právním smyslu, bylo celé deliktní jednání stěžovatelky zahrnuto pod rozsah skutkové podstaty správního deliktu dle § 180 odst. 2 písm. g) stavebního zákona (tzv. konsumpce). Jednalo se o správní delikt trvajících charakteru, neboť vzniklý protiprávní stav rozporný se stavebním povolením stěžovatelka nadále udržovala i prohlubovala po určitou dobu až do podání žádosti o udělení dodatečného stavebního povolení v srpnu 2013.

[23] Správní orgány tedy jednaly nezákonně, pokud postihly stěžovatelku souběžně za správní delikt dle § 180 odst. 2 písm. a) stavebního zákona, jehož účel je odlišný a nekoresponduje se zjištěným skutkovým stavem věci. Městský soud se dopustil nesprávného výkladu zákona, pokud napadené rozhodnutí žalovaného z tohoto důvodu nezrušil a věc mu nevrátil k dalšímu řízení ve smyslu ustanovení § 78 odst. 1, 4 s. ř. s.

IV. Závěr a náklady řízení

[24] Nejvyšší správní soud uzavírá, že shledal kasační stížnost důvodnou, a proto zrušil napadený rozsudek městského soudu, jak je uvedeno ve výroku I.

[25] Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.]. V dané věci by městský soud – v souladu s vysloveným závazným právním názorem a charakterem vytýkaných vad – neměl jinou možnost, než zrušit rozhodnutí žalovaného, Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 110

odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. rozhodl tak, že sám napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (výrok II.). V dalším řízení je žalovaný vázán výše vysloveným právním názorem zdejšího soudu. Nejvyšší správní soud upozorňuje, že vzhledem k tomu, že nezákonnost napadeného rozhodnutí se týká posouzení výroku o vině ze spáchání jiného správního deliktu, který je již nyní přestupkem, bude třeba zohlednit závěry nálezů Ústavního soudu ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19 a zodpovědět si otázku, zda odpovědnost za deliktní jednání stěžovatelky jako celek nezanikla (v terminologii zákona č. 250/2016 Sb. nebyla promlčena). V případě, že nikoliv, bude žalovaný povinen nově uvážit otázku uložení výše pokuty, k níž se Nejvyšší správní soud nemohl v předmětné věci blíže vyjádřit.

[26] Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu, jakož i napadené rozhodnutí žalovaného, a proto úspěšné stěžovatelce podle § 60 odst. 1 s. ř. s. přísluší vůči neúspěšnému žalovanému právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení. Tyto náklady jsou tvořeny souhrnnou částkou 8000 Kč za soudní poplatky: (i) za žalobu ve výši 3000 Kč a (ii) za kasační stížnost ve výši 5000 Kč. Dále jsou náklady řízení tvořeny částkou připadající na zastoupení stěžovatelky v řízení před městským soudem. Pro určení výše nákladů spojených s tímto zastoupením se použije v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“).

[27] Ze spisu městského soudu vyplývá, že zástupce stěžovatelky učinil v řízení o žalobě tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby a repliky), a v řízení o kasační stížnosti učinil jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti). Celkem tedy činí odměna za právní zastoupení v rozsahu čtyř úkonů právní služby v sazbě 3100 Kč a náhradě hotových výdajů (300 Kč za každý úkon právní služby) stěžovatelce částku 13 600 Kč. Jelikož zástupce stěžovatelky prokázal, že je plátcem DPH, Nejvyšší správní soud zvýšil částku náhrady odměny o tuto daň. Celkem tedy na náhradě odměny, hotových výdajů a daně z přidané hodnoty činí vynaložené náklady 16 456 Kč. Celkem tedy náleží stěžovatelce náhrada nákladů řízení ve výši 24 456 Kč, kterou jí žalovaný je povinen uhradit za podmínek výroku III. tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.)

V Brně dne 22. března 2023

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu